N°. 150. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 7 Junij.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Junij.

GÖRRES' OORDEEL OVER HET JUISTE EN ONJUISTE MIDDEN.

2de gedeelte.

In het algemeen bestaat de *oppositie*, zoo als zij uit de verhoudingen der tijden en gebeurtenissen is voortgekomen, uit onderscheidene elementen of soorten. De eene bevat alle, voor zich-zelven denkende verstandige, menschen onder het volk, die, zonder onmiddelijk in het drijfwerk van den staat in te grijpen, evenwel een waakzaam oog op de bewegingen der partijen, en op hen, die wanen dezelve te beheerschen, gerigt houden, en die zich, zoo doende, een vast bepaald oordeel over den loop der zaken gevormd hebben. De willekeur, noch het oproer, noch de zotheden der centralen, noch de uiteenloopende denkbeelden der waanwijzen toegedaan; niet als de zwervende staatkundige dagvliegen, — die thans in alle luchten dansen, en die slechts voor het oogenblik leven, zonder het voorledene noch de toekomst voor oogen te houden, waardoor zij anders aan hun oordeel *inhoud* en eenen *levendigen vorm* zouden kunnen geven, — zullen zij gewoonlijk eene regering, die, waarlijk en opregt, het *ware* en *juiste midden* houdt, het naaste bij staan. Doch, daar zij overal op *daden* en op *handelingen* zien, en niet gewoon zijn voor schoone zoet gesuikerde woorden en sentimentele gevoelens iets te geven, dewijl zij zich weinig bekommeren om de klinkende redeneringen van laaghartige sophisten *vóór* en *tegen* de goede zaak; dewijl zij alle listen, kunsten en huichelarijen voorbijgaan, om altijd den regten weg te houden; zoo zullen zij *nu*, even als *altijd*, den magthebbers als een waarschuwend en straffend geweten tegenoverstaan. Dikwerf verdrietig, ongemakkelijk, stootend, als het kwaad geweten niet te stillen, te bevredigen, noch uit te rotten; dewijl, door den stamper verbrijzeld, uit ieder verbrijzeld gedeelte nog altijd dezelfde stem voortkomt.

De tweede soort van *oppositie*, die elk ministerie bestrijdt en te bestrijden heeft, is de *legale*. Ook zij is uit den loop der gebeurtenissen en tijden voortgekomen; eene *oppositie*, die zich nimmer bevredigen laat; omdat de wilde, woeste, verderflijke huishouding, die na de vernietiging van vroegere, op haar gegronde instellingen, is opgetreden, den verstandigen overtuigd heeft, dat het voortaan niet meer doenlijk is, de zaken, zonder eenige controle, haren loop te laten gaan. Deze *oppositie*, zoo als zij in de *Kamers* en *dagbladen* heerscht, kan — iets waarvan wij nog dagelijks ooggetuigen zijn, — door eene zekere partij vermeesterd en tot derzelver bedoeling en bijzondere oogmerken gebezigd worden, en toch kan zulk eene oppositie, zoo lang zij zich binnen zekere wettige grenzen houdt, niet als omwentelinggezind door den minister worden aangegrepen en vernietigd. Evenmin kan zij door hem gewonnen en tot deszelfs orgaan gekocht worden; daar zij, als zijnen natuurlijken tegenstrever, hem altijd tegen over staat.

De derde soort van *oppositie* is de bewegings- of omwentelingsgezinde, die wederom tweeledig is. De eene klasse bevat de domme, dolle, baardelooze schreeuwers, de onvermoeide tobbers, die doorsnijden maar willen, en even als de stieren, op elken voorgehouden rooden lap losstorten; deze is, in verhouding tot de anderen, de min gevaarlijkste. Zij kenmerkt zich door eene soort van opregtheid, die haar drijft voor den dag te treden en zich prijs te geven. De andere klasse bestaat uit de koelen, kloeken en bedachtzamen, gelijk aan degenen, die in Parijs met de *Bourbons* een vijftienjarige komedie speelden; die alles weten onder en bij zich te behouden; die niet ligtvaardig door overmoed, waarmede zij [illegible] zijn, [illegible] worden gedrongen, die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prijs geven en volijverig onder de voeten treden. Met schijnbare gematigdheid zijn deze de gevaarlijkste vijanden der bestaande orde van zaken. Gelukkig dat hun aantal in Duitschland (en ook bij ons) minder groot dan in Engeland en Frankrijk is.

Tegenover deze partijen vindt eene regering nergens raad en heil in gekunstelde berekeningen, transactien, gunstbewijzen enz.; de eenige grondstelling die dan helpt, wanneer ze slechts van ganscher harte en opregt gehandhaafd wordt, is het overoude: *Doe wel en zie niet om.* Hij die zich aan dit eenig *ware* en *juiste midden* houdt, kan de schelmen, die zich aan de uitersten houden, hunne kunsten laten uitoefenen; hij gaat midden door, zonder doodelijk te worden aangevallen; want eer zij het onbegrijpelijke gevat hebben, is hij reeds lang voorbij; doch wij willen liever verstandig dan eenvoudig zijn, en worden eenvoudig als wij kloek en verstandig moesten wezen.........

Wat alle aandachtige beschouwers en verstandige menschen reeds sedert vele jaren hebben ingezien, dikwerf hebben te kennen gegeven, is: dat men in den strijd omtrent staatkundige vraagstukken, nietsbeduidende, verstandelooze bespiegelingen en doode vormen voortbrengt, en de materiele belangen der volken en landen vergeet; en wel juist dezulke, welke betrekking hebben op het *welzijn* of het *onheil* der burgers; op het vermeerderen of verminderen van onderling voordeel aanbrengend verkeer; op het *bloeijen* of *verwelken* van den algemeenen welstand — en het is juist deze vergetelheid en verontachtzaming die, vooral in Frankrijk, van de partijen is uitgegaan en eindelijk ook het erfdeel der regeringen geworden is.

Het ware te wenschen, dat *eindelijk* de *opposition tot dit inzigt kwamen*, opdat wij niet meer, zoo als in de vorige vergaderingen der stenden, *onzalig*, *ledig*, *nietig* en *tot niets voerend staatskundig gezwets*, waarmede het grootste gedeelte van den tijd *verbeuzeld* wordt, zonder dat het land er eenig wezenlijk voordeel uit trekt, mogen hooren noch bespeuren. De regeringen moeten daarin een prijzenswaardig en ter navolging aanbevelend voorbeeld geven.

Het is juist de zorgeloosheid, waarmede men, in de laatste vijftien jaren, het nakomen van de voornaamste pligten heeft verzuimd, de belangloosheid, waarmede men de verschillende veel toenemende partijen, en het verderven van niet enkelen, maar van geheele massa's heeft toegezien, en, in onbegrijpelijke verblinding, in het vertrouwen op de onverwoestelijkheid eener groote huishouding, het aan de tijden en aan de omstandigheden heeft overgelaten, dat deze van zelven hulp zouden aanbieden. — Het is de verkeerdhied, die alleen bedacht deed zijn op de *fisk* en op *glansende budgets*, in plaats van handel en nijverheid daar op te beuren, waar ze door oorzaken van verschillenden aard waren te niet gegaan zoodat men, grenzen stelde, daar, waar de weg moest worden opengelaten, aders werden afgebonden, die het leven moesten voeden — en het zijn juist deze tegenwerpingen, die men de regeringen kan maken, het zijn deze, die de voornaamste rubriek in het schuldboek moesten beslaan. En toch kan een staat, zelfs met den besten wil, zoo als ook de ondervinding leert, slechts negatief te werk gaan in het wegruimen van al deze hinderpalen, daar alle positieve ingrijpingen zelden met zegen bekroond worden en het geweldig aantasten van bijzondere belangen, waarschuwende voorbeelden heeft achtergelaten.

Behalve deze zijn er hoogere, gewigtiger zorgen, waarop men de regeringen indachtig moet maken, en dat, als een niet minder gewigtig artikel, in het schuldboek mag worden opgeteekend: deze is de steeds klimmende verbijstering van staatkundige hartstogten en gevoelens. Want wat beteekent het lijden van enkele [illegible] organen, die tot voeding van ondergeschikte levens[illegible] dienen, gesteld tegen die verschrikkelijke verslapping [illegible] vensdeelen, die al het organische geschapene aan[illegible] schappelijk ligchaam, met eene algeheele verwoesting bedreigt? Het stilstaan van handel en volksvlijt, eenige geldelijke verlegenheden, zijn [illegible] vergeleken met een grooter onheil, dat inwendig zich [illegible] en als eene invretende kanker, steeds verder voortgegaan [illegible], en [illegible] men moge zeggen wat men wil [illegible] zich voordoet met al de verschijnselen van *bezetenheid*.

— Z. M. heeft den 30sten mei een besluit genomen, nadere bepalingen omtrent den doortogt van landverhuizende personen inhoudende.

— Ten gevolge der bij de regering ontvangen berigten, nopens de voortdurende verbreiding der cholera in onderscheidene gedeelten van Frankrijk, is bepaald, dat, bij aanvulling van vroegere verordeningen de fransche kust van af de rivier de Seine tot aan de rivier de Loire als *besmet* zal worden beschouwd en dat dus de schepen, komende van aan die kust gelegene plaatsen bij hunne aankomst in onze havens aan de vastgestelde quarantaine zullen worden onderworpen.

— De baron *Durand de Mareuil*, gewezen zaakgelastigde van Frankrijk bij ons hof, is dezen morgen van 's Hage komende onze vesting gepasseerd, over Parijs naar Londen zich begevende, ten einde aldaar den prins *Talleyrand*, die zich voor eenige maanden naar het vaste land begeeft, voorloopig als gezant bij het britsche hof en bij de conferentie te vervangen.

— Uit Warschau heeft men berigten van den 17. Mei. Prins *Paskewitsch* had een besluit uitgevaardigd, waarbij het geheele poolsche leger is ontbonden, en bepalingen worden gemaakt tot de inlijving der poolsche soldaten in de russische korpsen.

Vorst *Valentin Radziwil*, het hoofd der afgevaardigden, die den Keizer van Rusland den dank der Polen wegens de verleende statuten zijn komen overbrengen, is tot ridder der St. Anna-orde, eerste klasse, benoemd.

'S GRAVENHAGE, den 5den Junij.

Heden zijn bij de tweede kamer der Staten-Generaal, in tegenwoordigheid van Z. Exc. den minister van justitie, de beraadslagingen aangevangen over de 19 ontwerpen van wetten tot wijziging van het *eerste* boek van het burgerlijk wetboek. Gelijk zulks bij de behandeling van alle gedeelten der aangenomene wetboeken heeft plaats gehad, nam een der leden van de commissie tot herziening der wetboeken, de heer *Sypkens*, bij het begin, het woord op, tot verdediging van die ontwerpen. Hij trad in eene ontwikkeling, ten betooge der noodzakelijkheid van de aangevangene herziening der aangenomene wetboeken, die meer naar onze gewoonten, gebruiken en zeden behoorden ingerigt te worden, en waarin alle die verbeteringen hadden moesten worden opgenomen die vroeger, om den wil van onze belgische medebroeders, daaruit waren weggelaten. Zijne taak was echter thans gemakkelijk, zeide hij, bij het begin zijner rede, nu in de memorie, tot toelichting van de ontwerpen, aan de kamer toegezonden, de voorgedragene veranderingen gereegeld, breedvoerig en doelmatig waren uiteengezet en verdedigd. Hij deelde de kamer ook mede, dat het vervolg der wijzigingen in de aangenomene wetboeken te brengen, haar achtervolgens stonden medegedeeld te worden. Zijne redevoering zal, op verzoek der kamer, worden gedrukt en rondgedeeld.

Het eerste ontwerp, houdende veranderingen in den eersten titel van het wetboek, handelende *van het genot en het verlies der Burgerlijke Regten*, werd met 38 tegen *ééne* stem (die van den heer *van Reenen*) aangenomen.

Het tweede ontwerp, wijzigingen bevattende in den 2den titel *van Nederlanders en vreemdelingen*, vond eenige bedenking bij de heeren *Luzac*, *de Bordes* en *van Reenen*, wier gevoelen werd wederlegd door de leden der commissie tot herziening der wetboeken, de heeren *Donker-Curtius*, *Frets*, *Op den Hooff*, *Beelaerts* en *de Jonge*, door Z. Exc. den minister van justitie en door den heer *Warin*, waarna de voordragt met eenparigheid van stemmen werd goedgekeurd.

Het derde ontwerp, eenige verandering daarstellende in den titel *van de akten van den Burgerlijken Stand*, werd bestreden door de heeren *van der Gronden* en *van Reenen*; verdedigd door de heeren *Donker-Curtius*, *Dyckmeester*, *Op den Hooff*, *Beelaerts* en *Frets*, en toegelicht door Z. Exc. den minister van justitie, waarna hetzelve met 38 tegen 2 stemmen is doorgegaan.

Het vierde ontwerp, tot wijziging van den vierden titel, die thans ten opschrift zal voeren: *van woonplaats of domicilie*, ofschoon eenige bedenkingen, door de heeren *de Bordes* en *van Reenen* aangevoerd, doch die den laatsten, omdat er wel eene nog nadere herziening der wetboeken zal moeten plaats hebben, niet zullen verhinderen er zijne goedkeuring aan te geven, en na door den heer *de Jonge* te zijn verdedigd, *aangenomen* met eenparige stemmen.

De Voorzitter bepaalde de beraadslagingen over de 15 volgende ontwerpen op donderdag aanstaande, des morgens ten 11 ure, wanneer zij achtervolgens zullen worden behandeld, indien niet gewigtiger werkzaamheden zich tusschen beide mogten opdoen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 5den Junij.

De [illegible] in hare zitting van gisteren een voorstel van den heer *Dugorge* [illegible] aangenomen, [illegible] die aan den staatsraad bij de wet [illegible] de mijnen toebetrouwd waren; tot dat er op eene andere wijze in zal zijn voorzien en uiterlijk tot 1 januarij 1834, uitgeoefend zouden worden door een raad, welken de koning benoemen en uit een lid van de beide kamers, drie regtsgeleerden en twee ingenieurs [illegible] zal.

De afgevaardigden hebben gisteren hunne beraadslagingen over [illegible] der wet op de regterlijke organisatie geopend, en zijn na de algemeene discussie tot aan het 5de artikel gevorderd.

— *L'Emancipation* van heden behelst het volgende:

» *L'Indépendant* kondigde gisteren het gelijktijdig bestaan van drie nieuwe protocollen der conferentie aan. Wij hebben gisteren het 64ste betrekkelijk den heer *Thorn* doen kennen; (*zie ons vorig nommer*) het 65ste is eene eenvoudige aanteekening van nota's van geen belang.

» Het 63ste, dat van den 31ste mei zou zijn en hetwelk wij eergisteren bedoelden, is van hoog gewigt. Het schijnt onaannemelijke voorwaarden te behelzen op welke Koning *Willem* toestemt met Belgie te onderhandelen; het protocol doet ter zelfder tijd de wijze kennen, waarop deze voorwaarden bij de conferentie ontvangen zijn geworden:

1°. Belgie zou afzien van de vaart op de binnen wateren en aan Holland het ton- en loods-regt op de Schelde toekennen.

2. Belgie zou afzien van de daarstelling van een weg of kanaal, welke Hollandsch Limburg zou doorsnijden.

3. Het deel der schuld ten laste van Belgie zou worden gekapitaliseerd en Holland in het bezit der citadel van Antwerpen blijven, tot na de volkomen volbrenging van dit deel des traktaats.

4. De likwidatie van het syndicaat zou met gelijke kansen voor de beide partijen geschieden; het verlies, indien er bestond, zou zoo wel als de winst gedeeld worden.

5. Onafhankelijk van het aan Holland toegewezen grondgebied zou deze het kanaal van Maastricht naar 's Bosch in zijne geheele uitgestrektheid verkrijgen, alsmede de aangrenzende dorpen, te weten 51 a 52 Belgische gemeenten.

6. En eindelijk zou de Luxemburger kwestie onbeslecht blijven en dezelve, hetzij voor de ruiling, hetzij voor een gedeeltelijken afstand, het voorwerp van een volgend tractaat uitmaken.

Hetzelfde blad voegt er voorts bij, dat de conferentie hare ontevredenheid over deze voorstellen in hetzelfde protocol, het 63ste, zou betuigd, en den Hollandschen plenipotentiarissen in bedenking hebben gegeven, of dezelve aan hunne nota van 4 mei beantwoorden en of de voorgestelde middelen doelmatig zouden zijn, om tot eene eindelijke schikking te geraken. Het protocol zou met deze woorden eindigen: Het zal aan de conferentie verblijven de maatregelen van ten uitvoerlegging te beramen, welke het gewigt der omstandigheden noodzakelijk maken.

— De koning heeft aan al de fransche officieren, ten getale van 25, kommandanten van kavallerie-detachementen, die hem op zijne reis naar Compiegne begeleid hebben, kostbare ringen en eene gift van 5 francs aan ieder soldaat vereerd.

— Men heeft uit Mons berigt van den 4den, dat de cholera ziekte zich aldaar geopenbaard heeft. Twee personen, een brouwersjongen en eene jonge weduwe, waren den 2den er aan gestorven; nog twee gevallen hadden zich den 4den geopenbaard, wier lijders weinig hoop op herstel overlieten. Het bestuur had de noodige maatregelen genomen.

— Te Kortrijk heeft de ziekte zich eensklaps in een geheel ander gedeelte der stad, dan waar dezelve tot heden zich vertoond had, geopenbaard. Drie personen waren in de nieuw besmette wijk van de cholera aangetast, hetgeen met vier andere, in de eerst besmette wijk, het getal cholera-gevallen van den 1sten tot den 3den des middags, op zeven aldaar bragt. — Te Veurne had zich ook een, doch slechts twijfelachtig, geval geopenbaard. Te Gent zijn den 4den drie sterfgevallen geweest, drie personen in het cholera-hospitaal gebragt, nog zes onder behandeling, benevens één in het kapucijner-klooster.

— Bij bevel van den minister-directeur van oorlog van den 28sten mei is de 3de mobiele militaire divisie van de troepen, gezamenlijk die in de beide Vlaanderen gestationeerd zijn. Het bevel over deze divisie blijft aan den generaal *Niellon* toevertrouwd, wiens hoofdkwartier te Termonde is. Het bevel over de troepen in de beide Vlaanderen gestationeerd, verblijft aan den generaal *Malherbe*, militairen kommandant van Oost-Vlaanderen, die zijn hoofdkwartier te Gent heeft.

GENT, den 4den Junij.

Alles weegt elkander op in ons gouvernement en geen der beide beschermende mogendheden verzuimt zijn deel in de voordeelen, die zij van ons trekken kunnen, te nemen. Men geeft ons een koning die men engelschgezind noemt; gezwind schaffen men ons eene fransche prinses. Wij nemen een Franschman tot oorlogsminister, daar komt men ons gebiedend [illegible] *Stockmar* zich [illegible] de deeling in der [illegible] (*Messager*.)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Junij.

In het verslag, hetwelk heden van regeringwege, omtrent den toestand der westelijke departementen wordt openbaar gemaakt, vindt men onder anderen, dat er eenige gewigtige papieren in handen van het bestuur zijn gevallen, waaruit met zekerheid zoude blijken, dat zoowel de hertogin *van Berry* als de generaal *Bourmont* zich beide reeds sedert een geruimen tijd in de Vendée bevinden. Het gouvernement heeft dadelijk na deze ontdekking aan alle ber-

[illegible]lijke en militaire ambtenaren gelast de nasporingen te verdubbelen, en wanneer men zich van hunne personen meester konde maken, beide in hechtenis te nemen.

[illegible] berigten uit Bourbon Vendée, onder dagteekening van [illegible] Mei ontvangen, voegen hierbij dat de papieren waarvan in het bovenstaand berigt gesproken wordt, in de nabijheid van het kasteel la Chasliére, en gedeeltelijk bij een der hoofden van den opstand, den heer *de l'Aubepin*, gevonden zijn. Onder anderen vindt men daarbij eenige brieven door de hertogin *van Berry* onderteekend, waarbij deze vorstin, hare aanhangers in het westen, tot eenen algemeenen opstand, welke vroeger op den 24 Mei bepaald, doch vervolgens tot den 4 junij is uitgesteld, aanmoedigt. De belangrijkste dezer brieven zoude uit Bourbon Vendée zelve, van den 18den Mei zijn gedagteekend, en aldus luiden:

» Ik zie mij door de berigten, welke in uwe laatste zijn vervat, ter leur gesteld. Gij zult u herinneren, mijn heer de markies, dat de inhoud uwer vorige depeches mij heeft doen besluiten, om onze belangen geheel aan de grootmoedigheid der inwoners dezer westelijke departementen te vertrouwen. De order om op den 24sten dezer de wapenen op te vatten, werd door mij gegeven in de overtuiging, dat gij daaraan zoudt medewerken, en dat wij over het geheel in het zuiden des rijks ondersteuning zouden vinden. Indien ik genoodzaakt werd het land op nieuw te verlaten, zoo als het onmiddellijk gevolg moet zijn, indien de voorgenomene beweging niet wordt uitgevoerd, zoude ik onze zaak als verloren moeten rekenen. Voor het oogenblik de raadgevingen van den maarschalk missende, ben ik slechts met moeite tot dit besluit gekomen; doch ik houde mij verzekerd, dat ook deze zich, wanneer de tijd daar is, op zijnen post zal laten vinden. Ik heb thans uwe medewerking en uwen ijver ingeroepen, en de eenmaal gegeven order zal in alle geval in de westelijke departementen behooren te worden opgevolgd. Ik moest thans nog uwe aandacht op het leger vestigen, hetwelk alleen in staat is ons de overhand te doen behouden. Het is pligt om hetzelve door alle middelen tot ons belang over te halen! Ik verzoek u dus twee dagen te voren mijne proclamatien te verspreiden, en geene dwangmiddelen te gebruiken, zoo lang er de geringste hoop overblijft om in der minne het gemeene doel te bereiken.

(get.) *Marie Caroline* Regentes van Frankrijk.

Aan nadere berigten, omtrent den strijd welke tusschen de geinsurgeerden en de vereenigde magt van linietroepen en nationale garde gevoerd wordt, ontbreekt het geheel en al. De overwinning waarvan de ministeriele bladen gisteren zoo hoog opgaven, dat zij durfden zeggen, dat de geheele opstand gedempt was, is waarschijnlijk niet meer dan een gering voordeel, hetwelk in de omstreken van Angers door den opperbevelhebber *Solignac* in persoon behaald werd; immers, men schrijft thans dat de insurrectie sedert twee dagen geene groote vorderingen heeft gemaakt, maar dat men binnen kort, eene nog meer algemeene poging te gemoet ziet. In de Vendée zelve, dat is aan de linkerzijde der Loire, moet voortdurend eene groote gisting heerschen, doch tot dadelijkheden schijnt men daar alleen in de omstreken van Chollet te zijn gekomen.

— In het zuiden des Rijks schijnt men insgelijks beducht te zijn voor eenen algemeenen opstand, welke te gelijker tijd werd bepaald, doch waarschijnlijk door het gebeurde te Marseille is vertraagd geworden. Vooral in de departementen du Gard, de l'Hérault en Bouches du Rhone moet een bedenkelijke geest heerschen.

— In de hoofdstad gaat de politie met haar onderzoek voort, en men schijnt ook hier niet geheel gerust te zijn, wijl dezen avond te zes uren alle wachtposten zullen worden verdubbeld.

— Het revolutionnair dagblad de *Tribune*, is gisteren voor de twee-en-vijftigste maal in beslag genomen.

(Uit hoofde van den zondag geen notering der beursprijzen.)

De Brusselsche *Courrier* wijdt weder een artikel aan eene *vergelijking van de sterkte en stellingen der Hollandsche en Belgische legers*. Hij doet zulks ter geruststelling derzulke bevreesde gemoederen, waaronder zelfs leden van de kamers, die maar hardnekkig blijven volhouden, dat de krachten van het Hollandsche leger die van het belgische zeer te boven gaan en dat dit laatste, bij een eventuelen strijd, verre te kort zou schieten; — om aan te toonen, dat, wat het getal betreft, die krachten genoegzaam gelijk staan, ja, de hunne de onze zouden overtreffen; zoodat hij meent, dat *nu* het belgisch leger, zonder vreemde hulp, den kamp zou mogen wagen; en uit dien hoofde dan ook, welke droevige gedachten hij [illegible] van de veerkracht der belgische staatsmannen heeft, voor [illegible] het belgische leger, geloof zegt te weigeren aan het [illegible] fransche dagbladen nu onlangs nog bevestigd hebben, dat [illegible] het bewind bij het gouvernement van *Lodewijk Philips* [illegible] had, om een talrijk leger op de noorder-grenzen te vereenigen, bestemd om de Belgen ter hulp te komen, zoodra onze troepen den schijn [illegible] de vijandelijkheden te hervatten.

Zonder [illegible] opgemelde vergelijking, [illegible] partijdigheid des *Courriers* gesteld, te willen toetsen, [illegible] wij ons met op te geven, wat, naar zijn zeggen, [illegible] leger uitmaakt:

De infanterie bestaat uit drie regimenten jagers, ieder [illegible] taillons sterk, en uit twaalf regimenten infanterie van linie van vier bataillons, te zamen een effectief van 45,000 man opleverende. Daaronder zijn niet begrepen: het vreemd legioen, twee nieuw opgerigte marsch-bataillons, twee bataillons partijgangers. Het aantal gemobiliseerde burgerwachten zou 20,000 bedragen.

De belgische kavallerie geeft hij op zamengesteld te zijn: uit één regiment kurassiers, dat spoedig 7 eskadrons sterk zou wezen; één regiment mobiele gendarmerie, twee eskadrons koninklijke guides; twee regimenten jagers en twee regimenten lansiers: te zamen 31 eskadrons, die door de vermeerdering van een zesde eskadron bij ieder regiment, binnen kort tot op 35 zouden gebragt worden; de artillerie was op 15 batterijen bepaald en zou weldra dit getal bedragen.

Zie hier nu, volgens den *Courrier*,

DE STERKTE EN ZAMENSTELLING VAN HET BELGISCH LEGER:

1ste DIVISIE — generaal *Goethals*.

1ste brigade — ——— *Magnan*.

1ste regiment jagers te voet	3 bat.
4de ——— van linie	4 »

2de brigade — generaal *Nypels*.

10de regiment van linie	4 »
11de ———	4 »

2de DIVISIE — generaal *Duvivier*.

1ste brigade — ——— *van den Broek*.

3de regiment jagers te voet	3 »
6de ——— van linie	4 »

2de brigade — generaal *Langermann*.

7de regiment van linie	4 »
8ste ———	4 »

RESERVE DIVISIE — generaal *Olivier*.

2de regiment jagers te voet	4 »
2de ——— van linie	3 »
3de ———	4 »
3, 4 en 5de bataillon Antwerpsche burgerwachten	3 »
Te zamen	44 bat.

KAVALLERIE.

1ste brigade — ligte kavallerie — generaal *Bryas*.

1ste regiment jagers	5 eskadrons.
1ste ——— lansiers	5 »

2de brig. e — generaal *Marneffe*.

2de regiment lansiers	5 »
2de ——— jagers	5 »

Brig. le zware kavallerie.

1ste regiment kurassiers	6 »
Gendarmen	3 »
Guides	2 »
Te zamen	31 eskadrons.

Het hoofdkwartier der 1ste divisie, vroeger te Leuven, is thans te Diest gevestigd, en dat van de tweede, dat vroeger te Mechelen was, thans te Lier; de vier brigades infanterie en de twee brigaden ligte kavallerie, waaruit de beide divisien zijn zamengesteld, zijn langs de grenzen, in eene eenigzins gelijke lijn met onze drie legerafdeelingen, geschaard, steunen op de reserve-divisie, welke Halle, Brussel, Leuven en omstreken bezetten, en waarvan het hoofdkwartier te Brussel is. De stelling van een deel der 2de divisie aan de zijde van Limburg, wordt gezegd van dien voege ingerigt te zijn, dat daardoor de directe gemeenschap tusschen Maastricht en Holland afgesneden is. Het regiment kurassiers is steeds te Doornik in garnizoen.

Mengelingen.

HET St. LAZARUS GASTHUIS TE PARIJS IN 1789.

Verblind door de verwoesting der Bastille, dat doorluchtig wapenfeit des Souvereinen volks, heeft de revolutionnaire geschiedenis eene andere daad van denzelfden aard en hetzelfde tijdvak, naauwelijks opgemerkt. Wij bedoelen de verwoestingen, door het parijssche volk in het St. Lazarus Gasthuis, gedurende den nacht van den 13den op den 14den junij 1789 aangerigt.

St. Lazarus was een gasthuis, door een waardig geestelijke gesticht, de eenige priester, wiens beeld de eer der plaatsing in het Pantheon genoot, de voortreffelijke *St. Vincent de Paul*. Armen te voeden, grijzen een herbergzaam dak aan te bieden, meisjes tegen ellende en verleiding te verzekeren, ziedaar het doel dezer stichting, in den geest van het Evangelie gegrondvest. Het is meermalen gebeurd, dat de jeugdige wezen, in dat gesticht opgevoed, gehoor gevende aan den indruk hunner godsdienstige opvoeding, weigerden dat godshuis te verlaten, en den sluijer aannamen, om aan anderen de zorgen te wijden, welke zij zelve vroeger hadden genoten.

In dit liefdadig gesticht waren scholen geopend voor behoeftige arbeidslieden, die daar, gedurende al den tijd van derzelver industriele en godsdienstige opvoeding in alle hunne behoeften voorziening vonden.

Onder *Lodewijk XIV* was eene bijzondere stichting aan dit gesticht toegevoegd, namelijk een verbeterhuis voor jonge losbollen, wier gedragingen de eer hunner familien in gevaar konden brengen; met andere woorden: in een der vleugels van het gebouw hield men een gedeelte [illegible] eene familie-bastille, voor welke ouders of voogden de [illegible] afgaven.

Aan den westelijken uithoek van dit uitgebreid [illegible] het einde van eene door hooge muren ingesloten [illegible] paviljoen ingerigt voor krankzinnigen, die [illegible] van Parijs verpleegd werden. Het [illegible] volgens de reglementen der priesters van St. Lazarus [illegible]

[illegible], dat er tot onderhoud der vereischte [illegible] het daarbij behoorend personeel, groote [illegible] waren. Intusschen — en dit strekt mede ten bewijze, hoe [illegible] de christelijke liefdadigheid is — gebeurde het niet alleen

nooit, dat de administratie van deze inrigting in dezen verlegenheid handen; maar zelfs vond zij altijd nog middelen om hare liefdadigheid ook buiten de muren van hare eigene stichting uit te breiden, en in duizende verblijven der ellende in de hoofdstad voeding en kleeding uit te deelen.

Het was juist deze liefdadigheid, deze onuitputtelijkheid in weldoen, welke de oorzaak der verwoesting van dit uitmuntend gesticht werd. Hetzij dat er eene geduurige werking van den geest des kwaads tegen die des goeds bestaat, hetzij dat de trotschheid der ellendigen gekrenkt wordt door de ontvangene weldaad, of welke aanleiding er ook moge bestaan, zeker is het, en door de geschiedenis van alle volksbewegingen bewezen, dat het volk meestal die woningen het eerst aantast, waar het gewoon was aalmoezen te ontvangen. — Frankrijks hoofdstad, in het vak van opstanden en beroeringen zeker de eerste stad der wereld, levert daarvan talloozé voorbeelden op; doch wij behoeven, om deze te zien, zoo ver niet te gaan. Belgie kan onze stelling voldingend bewijzen . . . . doch keeren wij tot ons verhaal terug.

In Julij 1789 heerschte er eene groote schaarste van levensmiddelen in Parijs. Ten einde de regering in staat te stellen den prijs van het brood te verminderen, had het gesticht van St. Lazarus ter harer beschikking gesteld 5000 maten koorn tegen 12 livres beneden den cours. Deze weldadigheid bekend geworden zijnde, had de aandacht van het gepeupel op het gesticht gevestigd. Het onderstelde, dat de prijs van het brood verhoogd zijnde, zulks eeniglijk moest worden toegeschreven aan die rijke stichtingen, die alleen voor eigen voordeel zich al het graan in Frankrijk hadden meester gemaakt. Een gesticht, hetwelk genoeg voorzien was om alleen 8000 armen daags te voeden, moest noodwendig alle graangewassen uit het geheele land in zich vereenigen, en derhalve de oorzaak van het in Parijs heerschende gebrek zijn. Zoo redeneerde het gepeupel; en daar redenering en handeling bij hetzelve veeltijds een zijn, rukte het dadelijk naar St. Lazarus op.

Het was in den nacht van den 12den op den 13den Julij, daags voor het innemen der Bastille, dat het gesticht van St. Lazarus plotseling door eenige hoopen oproerig en met geweren, pieken, bijlen en ander tuig gewapend volk omcingeld werd. De regering daarvan kondschap gekregen hebbende, zond dadelijk een regiment Fransche gardes derwaarts, met last, om geweld met geweld te keeren. Van den eenen kant de onbezonnen woede van het gewapend gepeupel, en daar tegen over de geestdrift waarmede de troepen hunnen last schenen te zullen uitvoeren: alles voorspelde een vreesselijk bloedbad; en echter . . . . daarvan kwam niets. De fransche garden verbroederden zich met de massa, welke zij last hadden uit een te drijven, en het volk, ondersteund door een regiment, waarop het stellig niet gerekend had, begon den aanval van het gesticht. De ellendigen! zij bestormden deze, met zieken en lijdenden gevulde woning, onder woeste oorlogskreten, even als of het eene door allerlei krijgsmiddelen verdedigde vesting was. Hunne bedreigingen, hun geschreeuw vermengt zich met de bijlslagen, die op de zware deuren nedervallen, en de schoten der geweren. Weldra zijn de barrieren verbrijzeld — het volk dringt het gesticht binnen.

Aan het einde der eerste binnenplaats was het verbeterhuis. Juist bevonden zich daar vier jongelingen van aanzienlijke familien opgesloten. Weinig dachtten deze, dat de gehoorde kreeten de voorboden hunner verlossing waren. Een bijlslag opent de deur van hunnen kerker. »Kameraden, de vrijheid!" riep de aanvoerder der bende, bij het binnentreden, den gevangenen toe. Deze aarzelden. »Voort" vervolgde dezelfde spreker »van hier, wij zijn u komen verlossen." — De vier jongelingen toefden niet langer, bespeurende dat hunne verlossers meer nog te vreezen waren dan vroeger hunne bewaarders.

Na dit heldenstuk, begaf de menigte zich naar de verblijven der kranken, en had de wreedheid ook deze te ontsluiten. Wij zullen straks een der gevolgen dezer vrijstelling vermelden.

Op dit oogenblik vertoonden zich eenige leden der regering en vroegen aan de aanvoerders: wat zij begeerden? »Brood" was het antwoord, »Het zal u gegeven worden" hernam het regeringslid »volgt ons slechts naar de spijskamer." — Deze kamer was eene zeer uitgebreide overwulfde galerij, zich over de lengte van het geheele gebouw uitstrekkende, en met kostbare schilderijen versierd. Drie reijen tafels en banken konden in die eetzaal meer dan zes honderd gasten vereenigen. Het volk stormt er binnen, en in een oogenblik zijn alle de tafels bezet door mannen en vrouwen, die elkander [illegible], die losbandig zingen, lagchen, schreeuwen en in onbeschoftheid wedijveren. Men dischte hun alles op, wat toebereid in het hospitaal voorhanden was, zelfs wijn. — Langzamerhand wordt onder dezen troep de orde hersteld, en gedurende drie kwartier uurs heeft de maaltijd in de meest mogelijke stilte en regelmatigheid plaats.

Bij het heengaan deelde men eenig geld onder hen uit, en deze edelmoedigheid voerde de tevredenheid der menigte ten top. Op deze wijze scheen men het gesticht, met weinig kosten gered te hebben; en, behalve de ontsnapping der vier gevangenen, waaraan minder gelegen was, en de ontvlugting der krankzinnigen, welke men spoedig dacht terug te zullen monsteren, waren geene ongeregeldheden van belang voorgevallen. — Het [illegible] echter nog losbarsten.

(*Het vervolg en slot in een volgend nommer.*)

Twee Belvaarte [illegible] W E R K E R S K N E C H T S, [illegible] werk [illegible], kunnen zich in persoon of met vrachtvrije brieven [illegible], onder letter K. S., bij W. [illegible] R W [illegible], Boekdrukker en Boekhandelaar te Gorinchem.

[illegible] VERKOOPING.

[illegible] H E L T E L D E N op Vrijdag den 15 Junij [illegible] V E R R E P T, *Hotel des Flandres* te Breda [illegible]

De Notaris [illegible] te *Fynaart*, zal ten verzoeke van [illegible] publiek Veilen en Verkoopen: Eene sedert korte jaren nieuwgebouwde B O U W H O E V E, bestaande in [illegible] Huizing, Schuur, Keet, Wagenhuis, beplante Werf, Tuin en Boomgaard, met 43 Bunders, 54 Roeden, 54 Ellen [illegible] en W E L L A N D E N, alle aan

den anderen en met een hek afsluitende, gelegen in den polder *het Slobbegors*, gemeente *Fynaart*, arrondissement *Breda*. Met Stoppeltijd 1832 in gebruik te aanvaarden.

De [illegible] zal geschieden op den 19den Junij 1832, bij [illegible], en de finale toeslag op den 3den Julij, bij J. en B. B U R G E R S, beide te *Fynaart*, en des namiddags om 3 uren.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

---

* * Te H U U R tenstond: Een B O V E N K W A R T I E R van viere of vijf behangen Kamers, in het aangenaamste der Stad gelegen, liefst voor eene stille Familie. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

VASTE BEURTVAART OP DE CITADEL VAN ANTWERPEN.

Deze, door de zorg van Zijne Excellentie den Generaal Opperbevelhebber, onlangs daargestelde dienst, alsnu geregeld zijnde, kan daarvan telkens om de tien dagen gebruik worden gemaakt, zoodat het Vaartuig op eerstkomenden *Zondag den 10 Junij* (weer en wind zulks gedoogende) weder van *Rotterdam* en *Dordrecht* zal vertrekken, terwijl men zich om nadere inlichting gelieve te vervoegen, te *Rotterdam* bij den Heer J. P. D E C O C K, op het Haringvliet, in plaats van de Heeren Q U A C K, B A L C K en Co., aan welken eerstgemelden het Agentschap is opgedragen, en te *Dordrecht* aan den Heer J. J. H E R M A N S, op de Wolwevest.

---

* * Te Dordrecht bij J. V A N H O U T R U Y V E Jr., is heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. B IJ D R A G E N T O T B O E K E N E N M E N S C H E N K E N N I S verzameld door Mr. P. S. S C H U L L en A. V A N D E R H O O P Jr.; een nieuw beoordeelend Tijdschrift en Mengelwerk, hetwelk zich van de bestaande recenserende schriften onderscheidt: 1o. door getoetste beoordeelingen, 2o. door oorspronkelijk Mengelwerk en ten 3o. door de steendrukplaten. . . . . . . *f* 1,30.

II. B A R N A V E door J U L E S J A N I N eerste deel, zijnde het tweede en laatste ter perse. — Indien men begerig is een levendig tafereel der vorige fransche omwenteling te lezen, zich bekend te maken met de hoofdpersonen, en bijzonder met de Vorsten *van Orleans*, dan raadplege men dit onderhoudend en welsprekend geschreven werk, hetwelk versierd is, met eene fraaije afbeelding van een schoon en ongelukkig slachtoffer der razende partij woede *f* 2,80.

---

* * Bij J. M O E N S te *Middelburg* is gedrukt en te bekomen: H E T R E V O L U T I O N I S M U S, voorgesteld in den koddig noodlottigen levensloop van zekeren Staatsomwentelings-gezinden Belangzoeker, door P. M E E S T E R S, Hoofdonderwijzer te *Sluis* in Vlaanderen, in gr. 8o. à *f* 1,80.

De luimige stijl van den Schrijver, genoegzaam bekend door zijn vroeger door hem uitgegeven T H O M A S H O O G V L U G T, is ook in dit Werk te vinden, hetzelve verschaft eene aangename lectuur, en kan als zeer doelmatig beschouwd worden, vooral in onze dagen.

---

* * Door W. J. T H I E M E te *Zutphen* is alom verkrijgbaar gesteld:

H. J. M A T T H E S, Pred. te *Leyden*, W O O R D tot bemoediging en troost voor Nederlandsche Christenen in leerreden . . . . . . *f* 2,40.

C A M P I O N C A C O G R A P H I E F R A N Ç A I S E, à l'usage des pensionnats, 6e edit. . 0,35

---

* * De Heeren Boekhandelaren worden verzocht, de onverkochte Exemplaren van het H A N D B O E K *der Algemeene Geschiedenis* door Mr. G. D O R N S E I F F E N, *tweede* en *derde* deel, onverwijld aan de uitgevers, BROESE & Comp. te *Breda* terug te zenden, aangezien dezelve anders *voor rekening* moeten gehouden worden.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, 5 *Junij* 1832.

		gisteren.
NEDERLAND, Werkelijke schuld, 2½ pct. . *f*	43 à 43⅛	43[illegible]
Uitgestelde schuld.	[illegible] à [illegible]	
Kansbiljetten.	16½ à 17	[illegible]
Amortisatie-Syndicaat, 4½ pct. . .	72½ à 73	73
Idem idem, 3½ pct. . . .	57½ à 58	57¾
Oorlogs-lasten 1830, à 5 pct. . . .	91¾ à [illegible]	92[illegible]
Vrijw. geldl. 1831, à 6 pct. . . .	97 à 97½	97¼
Nieuwe idem 1832, à 5 pct. . . .	81¼ à 81½	81[illegible]
[illegible]	99 à 99½	99[illegible]
[illegible]	à	
[illegible] 5 pct. . . .	70 à 70½	70[illegible]
[illegible], Bij *Hope en Comp.*, 5 pct. . .	93¾ à 94¼	94
Bij dezelfde 1828/29, 5 pct. . . .	94¾ à 95½	95
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct. . . .	50[illegible] à 50[illegible]	50 7/16
Dezelfde 3 pct.	38¼ à 30[illegible]	38[illegible]
Uitgestelde schuld.	à	

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.